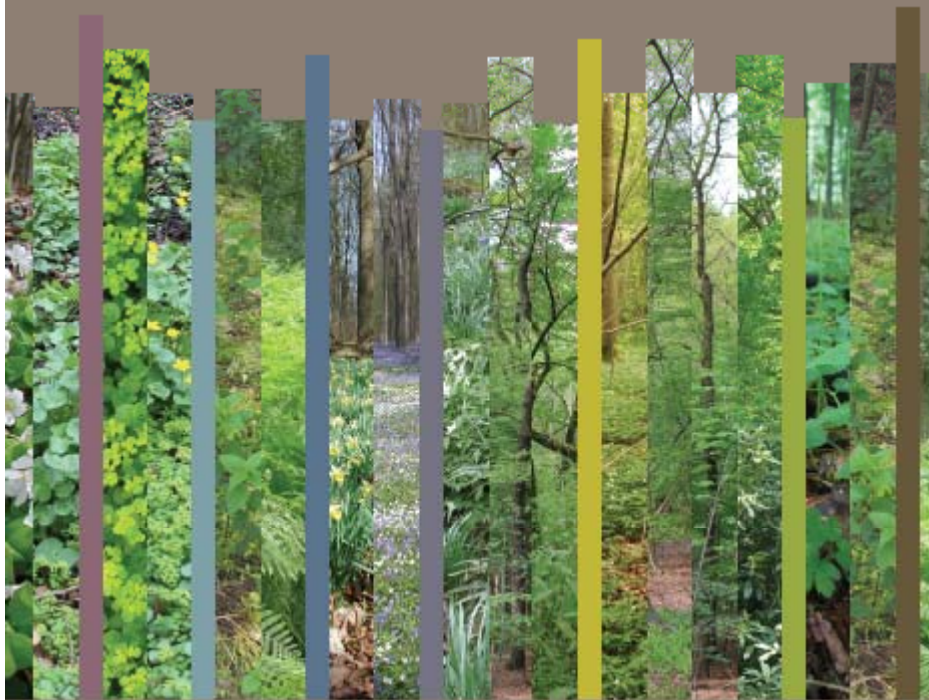

Johnny Cornelis - Martin Hermy - Bart Roelandt - Luc De Keersmaeker - Kris Vandekerkhove

Bosplantengemeenschappen in Vlaanderen

Een typologie van bossen gebaseerd op de kruidlaag

Redactie:

Johnny Cornelis – Agentschap voor Natuur en Bos

Martin Hermy – K.U.Leuven, afdeling voor Bos, Natuur en Landschap

Bart Roelandt – Agentschap voor Natuur en Bos

Luc De Keersmaeker – Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek

Kris Vandekerkhove – Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek

Wijze van citeren:

Boek:

Cornelis J., Hermy M., Roelandt B., De Keersmaeker L. & Vandekerkhove K. (2009) - Bosplantengemeenschappen in Vlaanderen, een typologie van bossen gebaseerd op de kruidlaag. INBO.M.2009.5. Agentschap voor Natuur en Bos en Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel, 320 p.

INBO.M.2009.5

D/2009/3241/373

ISBN 9789040303029

Te verkrijgen: zie <http://publicaties.vlaanderen.be/ebi-web/do/publicatieSessionFacade/publicatieEenvoudigeDetailAction/raadplegen?method=raadplegen&id=25979>

© 2009, Agentschap voor
Natuur en Bos en Instituut voor
Natuur- en Bosonderzoek

Bosplantengemeenschappen in Vlaanderen, een typologie van bossen gebaseerd op de kruidlaag

De samenstelling van de vegetatie in bossen kan sterk verschillen van plaats tot plaats, afhankelijk van het bodemtype, de waterhuishouding of het beheer. Toch zijn de meeste vegetaties niet zomaar willekeurig samengesteld. Bepaalde plantensoorten groeien vaak samen, andere dan weer niet. Groeperingen van planten die vaak samen voorkomen, worden als plantengemeenschappen aangeduid.

Dit boek beschrijft de bosplantengemeenschappen in Vlaanderen. Op basis van bijna **6500 vegetatieopnamen** worden **30 bostypes, verdeeld over tien groepen**, onderscheiden. **Per bostype** wordt **een beschrijving** gegeven van de kenmerkende plantensoorten, het voorkomen in Vlaanderen, de standplaats, de bosleeftijd, de betekenis voor natuurbehoud, bosbouw en recreatie, het aangewezen beheer en de verwantschap met andere typologieën. Ook de relaties tussen de verschillende bostypes komen ruimschoots aan bod. Er is tevens een methode uitgewerkt om de relatie te leggen tussen een vegetatieopname en de bosplantengemeenschappen. Hierdoor kunnen vegetatieopnamen vrij eenvoudig worden toegewezen aan een bosplantengemeenschap.

Dit boek is een naslagwerk voor al wie bossen beheert, beheerplannen opstelt of bosvegetaties karteert. Met zijn fraaie illustraties zal het ook menig ander natuur- en bosliefhebber boeien.

Inhoudstafel

Voorwoord
Dankwoord
Inhoud

Hoofdstuk 1: Inleiding

- 1.1 Het bos in Vlaanderen
- 1.2 Het classificeren van plantengemeenschappen
  - 1.2.1 Plantengemeenschappen
  - 1.2.2 Het opstellen van een classificatie
- 1.3 Classificaties van bosplantengemeenschappen in Vlaanderen
- 1.4 Aanleiding en doelstelling van dit boek

Hoofdstuk 2: Ontstaan van de typologie

- 2.1 Dataverzameling
- 2.2 Selectie van opnamen
- 2.3 Opstellen van de classificatie
- 2.4 Naamgeving

Hoofdstuk 3: Beschrijving van de bosplantengemeenschappen in Vlaanderen

- 3.1 Beschreven kenmerken
  - 3.1.1 Algemene kenmerken
  - 3.1.2 Verwantschap met andere classificaties
  - 3.1.3 Voorkomen
  - 3.1.4 Standplaats
  - 3.1.5 Bosleeftijd en historiek
  - 3.1.6 Gewogen gemiddelden van de Ellenbergwaarden
  - 3.1.7 Betekenis
  - 3.1.8 Beheer

Beschrijving types

Hoofdstuk 4: Vergelijkingen tussen de bosplantengemeenschappen

- 4.1 Aandeel van de bostypes in het Vlaamse bosareaal
- 4.2 Bodemkenmerken per bostype
- 4.3 Ellenbergwaarden per bostype
- 4.4 Ecogrammen
  - Intermezzo: Berekening van de grenswaarden van $mR \times mN$ voor de verschillende humustypes*
- 4.5 Positie van bosplantengemeenschappen in het landschap
  - 4.5.1 De Potentieel Natuurlijke Vegetatie
  - 4.5.2 Voorbeelden uit de praktijk
- 4.6 Verschuivingen van bosplantengemeenschappen in de tijd
- 4.7 Bosleeftijd per bostype
  - Intermezzo: Oud-bosplanten in Vlaanderen*

Hoofdstuk 5: Identificatie van vegetatieopnamen

- 5.1 Determinatie of identificatie?
- 5.2 Determinatiewortel voor de bostypegroepen
- 5.3 Geautomatiseerd identificatieprogramma
  - 5.3.1 Welke opnamen komen in aanmerking?
  - 5.3.2 Identificatieroos
  - 5.3.3 Berekening van de verwantschappen
  - 5.3.4 Automatisatie

Referenties

Register

Trefwoorden

Indicator-, aspectbepalende en constante soorten

Bijlage: Vegetatietabellen